

พฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนกับประชาชนที่มีรายได้ ระดับกลางขึ้นไป

จิตติมา จิรเศรษฐสิริ*

บทคัดย่อ

บทความนี้เป็นการศึกษาข้อแตกต่างของพฤติกรรมการลงทุนระหว่างนักลงทุนและประชาชนที่มีรายได้ระดับกลางขึ้นไป¹ โดยใช้ข้อมูลผลการสำรวจจากโครงการวิจัยนักลงทุน จากผลการศึกษาพบว่านักลงทุนมีความแตกต่างจากประชาชนที่มีรายได้ระดับกลางขึ้นไปทั้งในด้านลักษณะการถือครองสินทรัพย์ ความรู้ด้านการเงิน และทัศนคติในด้านความเสี่ยง ซึ่งมีนัยสำคัญต่อการกำหนดกรอบนโยบายของทางการในการขยายฐานนักลงทุนในช่วงต่อไป

* นักวิจัยอาวุโส สถาบันวิจัยเพื่อตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

¹ นิยาม ประชาชนที่มีรายได้ระดับกลางขึ้นไปคือผู้มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 20,000 บาทขึ้นไป

1. บทนำ

การลงทุนในตลาดทุนเป็นทางเลือกหนึ่งของการออมซึ่งในปัจจุบันมีผลิตภัณฑ์ทางการเงินเกิดขึ้นในตลาดทุนเป็นจำนวนมากในทุกประเภทตราสาร แต่กลับพบว่าประชาชนที่มีรายได้ระดับกลางขึ้นไปซึ่งมีอยู่ในประเทศจำนวน 3 ล้านคน² ซึ่งเป็นผู้ที่มีกำลังทรัพย์เพียงพอที่จะเข้าลงทุนในตลาดทุนได้ เข้ามาลงทุนในหุ้นเพียง 0.96 ล้านคน³ และเข้ามาลงทุนในกองทุนรวมเพียง 1.3 ล้านคน⁴ จึงเป็นที่น่าสนใจว่าผู้ที่เป็่นนักลงทุนในตลาดทุนมีสิ่งใดที่แตกต่างกับประชาชนที่มีรายได้ระดับกลางขึ้นไป เพื่อที่จะเข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างนักลงทุนในตลาดทุนและประชาชนที่มีรายได้ระดับกลางขึ้นไปจึงจัดทำการศึกษาครั้งนี้ขึ้น โดยการศึกษาครั้งนี้เน้นศึกษาถึงความแตกต่างระหว่างนักลงทุนและประชาชนที่มีรายได้ระดับกลางขึ้นไปใน 3 ด้านคือ 1.ลักษณะการถือครองสินทรัพย์ทางการเงิน 2.ความรู้ทางด้านการเงิน และ 3.ทัศนคติเกี่ยวกับความเสี่ยง

2. ข้อมูลและวิธีการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ใช้ข้อมูลจากการสำรวจในโครงการวิจัยนักลงทุน ซึ่งแบ่งโครงการออกเป็น 2 โครงการย่อยคือ

โครงการที่ 1 Potential Investor and Corporate Image Survey เป็นการสำรวจประชาชนที่อยู่ใน กทม. และหัวเมืองใหญ่ที่มีอายุตั้งแต่ 25 ปีขึ้นไปและมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนตั้งแต่ 20,000 บาทขึ้นไปจำนวน 1,400 คน ซึ่งวิธีการวิจัยเป็นการสำรวจเชิงปริมาณ (Quantitative Survey) แบบ Face to Face Interview และทำการสำรวจในช่วงสิงหาคม-ตุลาคม 2550

² Source: Thailand NMR MEDIA INDEX 2007-3

³ Source: TSD Data Management

⁴ Source: สมาคมบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน

โครงการที่ 2 Investor and Corporate Image Survey เป็นการสำรวจนักลงทุนที่ลงทุนในหุ้นและหรือกองทุนรวมในช่วงหนึ่งปีที่ผ่านมา จำนวน 411 คน โดยใช้ฐานข้อมูลนักลงทุนจากบริษัทหลักทรัพย์และบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมซึ่งวิธีการวิจัยเป็นการสำรวจเชิงปริมาณ (Quantitative Survey) แบบ Face to Face Interview และทำการสำรวจในช่วง มกราคม – กันยายน 2551

3. ผลการวิจัย

3.1 ลักษณะการถือครองสินทรัพย์ทางการเงิน

จากการสำรวจพบความแตกต่างระหว่างประชาชนที่มีรายได้ระดับกลางขึ้นไป และนักลงทุนทั้งในด้าน (1) รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (2) ปริมาณสินทรัพย์ทางการเงินและ (3) ปริมาณสินทรัพย์โดยรวม โดยการศึกษาแบ่งนักลงทุนและประชาชนออกเป็น 4 กลุ่มได้แก่

- นักลงทุนที่ลงทุนทั้งในหุ้นและกองทุนรวม
- นักลงทุนที่ลงทุนในกองทุนรวมอย่างเดียว
- นักลงทุนที่ลงทุนในหุ้นอย่างเดียว
- ประชาชนที่มีรายได้ระดับกลาง (เพื่อใช้เป็นตัวเปรียบเทียบ)

จากข้อมูลพบว่ากลุ่มนักลงทุนที่ลงทุนทั้งในหุ้นและกองทุนรวมเป็นกลุ่มคนที่มีรายได้ ปริมาณสินทรัพย์ทางการเงินและปริมาณสินทรัพย์โดยรวมสูงกว่ากลุ่มคนอื่นๆ กลุ่มนัก ลงทุนที่มีการลงทุนในกองทุนรวมเป็นผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนรองลงมา ส่วนกลุ่มนัก ลงทุนที่ลงทุนในหุ้นเป็นกลุ่มที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนเป็นอันดับที่ 3 แต่มีปริมาณสินทรัพย์ ทางการเงินและสินทรัพย์โดยรวมสูงเป็นอันดับที่ 2 ส่วนประชาชนที่มีรายได้ระดับกลาง ขึ้นไปที่เรานำมาใช้เป็นตัวเปรียบเทียบกับกลุ่มนักลงทุนมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ปริมาณ สินทรัพย์ทางการเงินและปริมาณสินทรัพย์โดยรวมต่ำกว่าคนกลุ่มอื่นๆ

ตารางที่ 1 แสดงรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ปริมาณสินทรัพย์ทางการเงินและปริมาณสินทรัพย์
ทั้งหมดจำแนกตามกลุ่มนักลงทุน

รายการ	ประชาชนที่มี รายได้ระดับกลาง ขึ้นไป	นักลงทุน ในหุ้น	นักลงทุนใน กองทุนรวม	นักลงทุนทั้งใน หุ้นและกองทุน รวม
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (บาท)	35,793	71,775	80,359	91,960
ปริมาณสินทรัพย์ทาง การเงินโดยเฉลี่ย (ล้าน บาท)	0.56	5.89	3.07	8.22
ปริมาณสินทรัพย์ทั้งหมด โดยเฉลี่ย (ล้านบาท)	2.02	10.4	6.75	14.12
จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	1,400	122	84	205

Source :Potential Investor and Corporate Image Survey 2007 ; Investor and Corporate Image Survey Oct.2008 ; SET Research Institute

สำหรับในด้านสินทรัพย์ที่ถือครองพบว่าทุกกลุ่มไม่ว่าจะเป็นประชาชนที่มีรายได้ระดับกลางขึ้นไปหรือนักลงทุนประเภทใดก็ตามจะมีสินทรัพย์ทางการเงินหลักคือ เงินฝาก ประกันชีวิต ที่ดินและทอง ซึ่งเป็นทางเลือกในการลงทุนเบื้องต้น แต่กลุ่มนักลงทุนจะมีสินทรัพย์ทางการเงินประเภทหุ้น กองทุนรวม ตราสารหนี้ และตราสารอนุพันธ์เพิ่มขึ้นมากกว่าประชาชนที่มีรายได้ระดับกลางขึ้นไป ดังที่แสดงในกราฟที่ 1

ทั้งนี้จากข้อมูลของการสำรวจประชาชนที่มีรายได้ระดับกลางขึ้นไป เกี่ยวกับลำดับของการเลือกลงทุนในสินทรัพย์ประเภทต่างๆ เงินฝากจะเป็นสินทรัพย์ประเภทแรก ที่คนจะเลือกใช้ ประกันชีวิต ทอง และที่ดินเป็นสินทรัพย์ที่คนจะเลือกใช้ถัดมา สำหรับ

สินทรัพย์ที่อยู่ในตลาดทุนเป็นสินทรัพย์ที่เลือกใช้เมื่อมีสินทรัพย์หลักแล้ว ดังที่แสดงในกราฟที่ 2

กราฟที่ 1 แสดงสัดส่วนการถือครองสินทรัพย์ทางการเงินประเภทต่างๆ จำแนกตามกลุ่มนักลงทุน

สินทรัพย์ทางการเงิน	กลุ่มนักลงทุน	Middle Income	Stock	Mutual Fund	Stock & Mutual Fund
		N=1400	N=122	N=84	N=205
เงินฝากออมทรัพย์ /ประจำ/สลาออมสิน		95.8%	92.6%	95.2%	94.1%
ประกันชีวิตแบบต่างๆ		59.9%	57.4%	83.3%	70.7%
ทอง		53.4%	35.2%	35.7%	40.0%
ที่ดิน อสังหาริมทรัพย์คอนโดมิเนียม		57.8%	65.6%	54.8%	65.9%
พันธบัตรรัฐบาล		7.6%	16.4%	26.2%	35.6%
หุ้นสหกรณ์		22.4%	19.7%	22.6%	17.6%
บัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศ		0.4%	1.6%	2.4%	6.3%
หุ้น		4.4%	100%	0%	100%
EFT		0%	0%	2.4%	6.3%
กองทุนรวม LTF/RMF		2.6%	0%	65.5%	71.7%
กองทุนรวมอื่นๆ		4.1%	0%	71.7%	66.8%
ตราสารหนี้หุ้นกู้		0.8%	5.7%	13.1%	23.9%
ตราสารอนุพันธ์		0.1%	9.0%	0%	4.4%
หุ้นหรือตราสารหนี้ในต่างประเทศโดยตรง		0%	0%	0%	0%

Source :Potential Investor and Corporate Image Survey 2007 ; Investor and Corporate Image Survey Oct. 2008 ; SET Research Institute

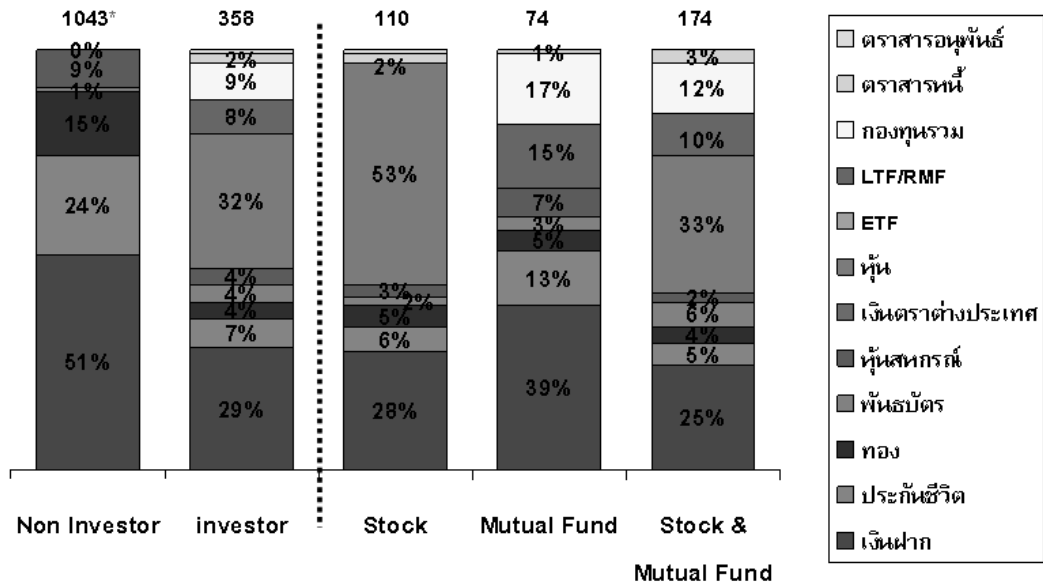
กราฟที่ 2 แสดงสัดส่วนการถือครองสินทรัพย์ประเภทต่างๆ จำแนกตามจำนวนสินทรัพย์ที่ถือครอง

สินทรัพย์ประเภทต่าง ๆ	Number of products owned				
	1 N=134	2 N=348	3 N=409	4 N=348	5+ N=161
เงินฝากออมทรัพย์ /ประจำ/สลากออมสิน	87.3	91.1	98.3	99.7	98.1
ประกันชีวิตแบบต่างๆ	0	40.5	59.2	86.2	96.3
ทอง	2.2	29.0	54.5	81.6	85.1
ที่ดิน อสังหาริมทรัพย์คอนโดมิเนียม	7.5	26.1	60.1	89.7	93.2
พันธบัตรรัฐบาล	0	1.4	4.4	7.8	34.8
หุ้นสหกรณ์	3.0	10.6	19.6	26.4	62.1
บัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศ	0	0	0	0.3	3.1
หุ้น	0	0.3	1.5	3.2	27.3
กองทุนรวม LTF/RMF	0	0.3	0.2	1.4	18.0
กองทุนรวมอื่นๆ	0	0.6	2.0	3.2	23.0
ตราสารหนี้หุ้นกู้	0	0	0.2	0.6	5.0
ตราสารหนี้พันธบัตร	0	0	0	0	0.6
หุ้นหรือตราสารหนี้ต่างประเทศโดยตรง	0	0	0	0	0

Source :Potential Investor and Corporate Image Survey 2007 ; SET Research Institute

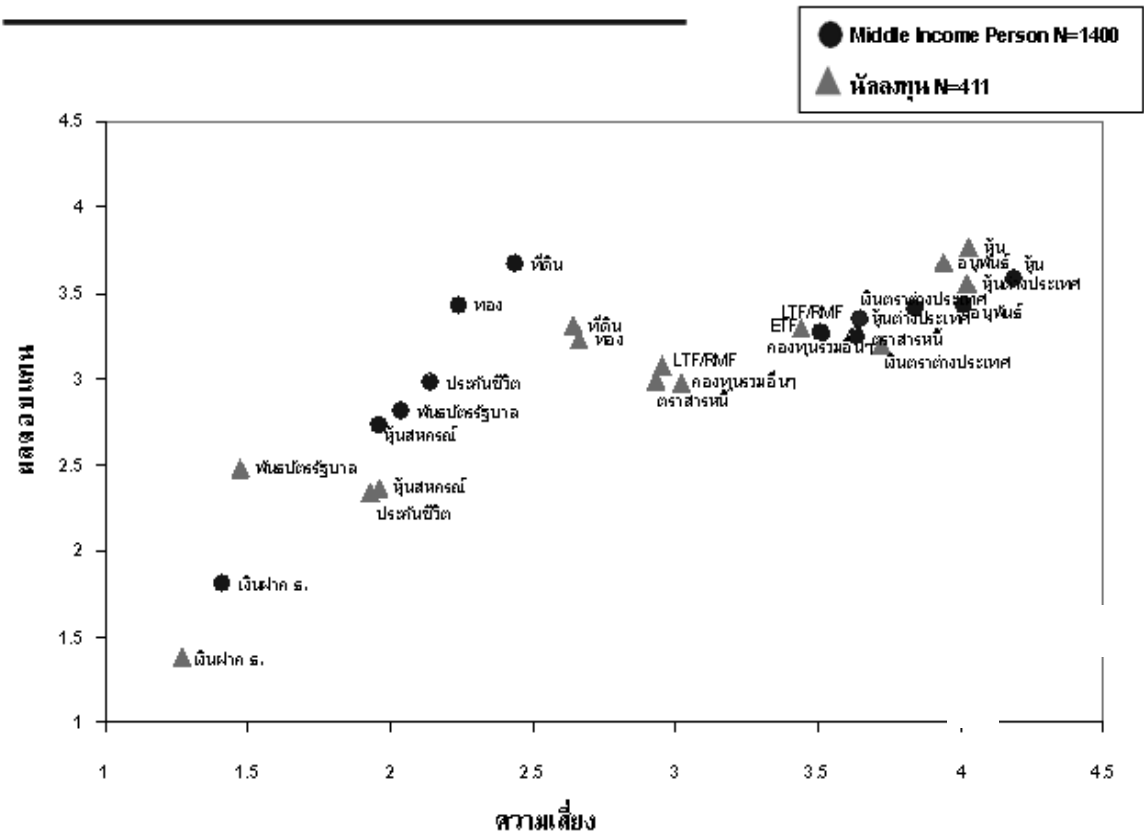
กราฟที่ 3 แสดงสัดส่วนของสินทรัพย์ที่ถือครองจำแนกตามกลุ่มนักลงทุน

หน่วย: เปอร์เซ็นต์

ทั้งนี้สำหรับการกระจายการลงทุนพบว่า ประชาชนที่มีรายได้ระดับกลางขึ้นไปมีการกระจายการลงทุนน้อยกว่านักลงทุน (กราฟที่ 3) โดยสัดส่วนการลงทุนของประชาชนที่มีรายได้ระดับกลางขึ้นไปมากกว่าครึ่งหนึ่ง (51%) เป็นการลงทุนในเงินฝาก ซึ่งแตกต่างจากนักลงทุนที่ลดสัดส่วนการลงทุนในเงินฝากลง ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่านักลงทุนมีการกระจายสัดส่วนการลงทุนในสินทรัพย์ทางการเงินได้ดีกว่าประชาชนที่มีรายได้ระดับกลางขึ้นไป ทั้งนี้สอดคล้องกับทัศนคติเรื่องความเสี่ยงและผลตอบแทนในสินทรัพย์ทางการเงินประเภทต่างๆ (กราฟที่ 4) เนื่องจากนักลงทุนมีความเห็นว่าเงินฝาก หุ้นสหกรณ์ พันธบัตร และประกันมีความเสี่ยงและผลตอบแทนต่ำกว่าประชาชนที่มีรายได้ระดับกลางขึ้นไป จึงแบ่งสัดส่วนการลงทุนกระจายไปยังสินทรัพย์ที่เห็นว่าให้ผลตอบแทนสูงกว่า

กราฟที่ 4 แสดงความเห็นเรื่องความเสี่ยงและผลตอบแทนของสินทรัพย์ทางการเงินประเภทต่างๆ

Source : Potential Investor and Corporate Image Survey 2007 ; Investor and Corporate Image Survey Oct 2008 ; SET Research Institute

3.2 ความรู้ทางการเงิน

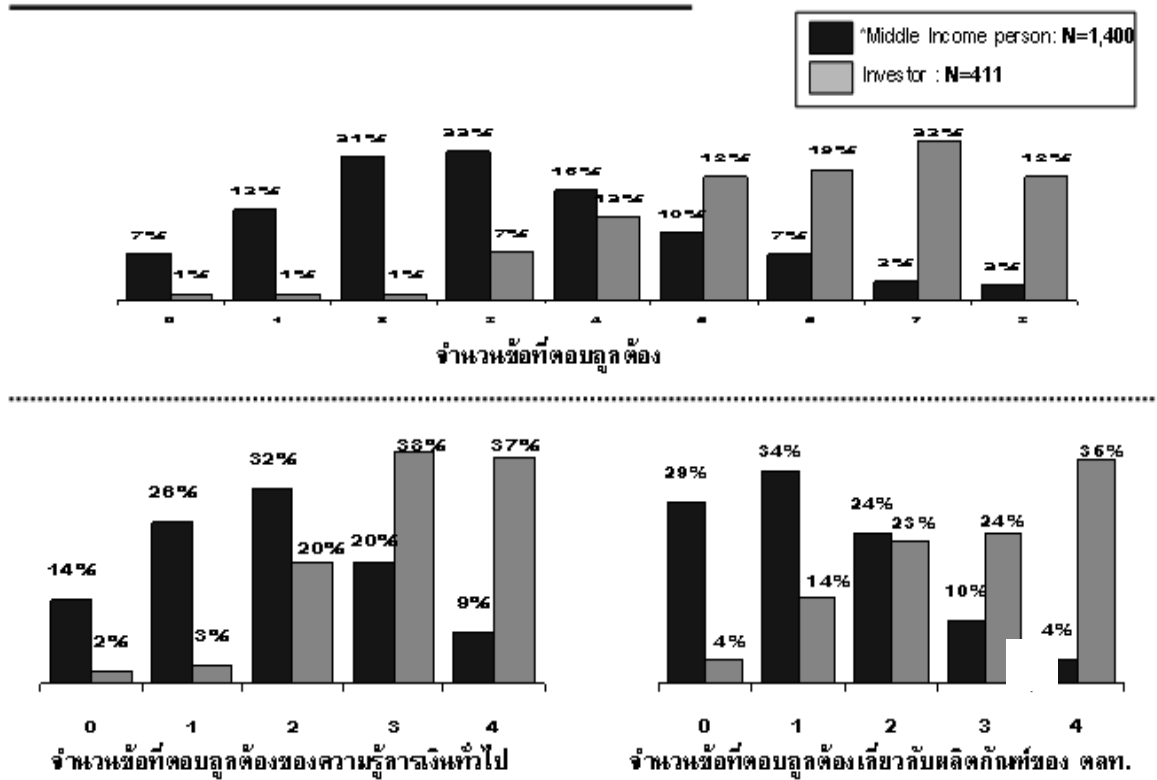
ในการสำรวจครั้งนี้มีส่วนหนึ่งของแบบสอบถามได้ถามในเรื่องความรู้ทางการเงินจำนวน 8 ข้อ ใน 8 ข้อนี้ 4 ข้อแรกเป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้ทางการเงินทั่วไปและอีก 4 ข้อเป็นความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ในตลาดทุนซึ่งสามารถอ่านรายละเอียดของคำถามในส่วนความรู้ทางการเงินได้ในภาคผนวก 1

จากการตรวจสอบความรู้ทางการเงินพบว่าประชาชนที่มีรายได้ระดับกลางขึ้นไปมีความรู้ทางการเงินน้อยกว่านักลงทุนทั้งในด้านความรู้ทางการเงินทั่วไปและผลิตภัณฑ์ในตลาดทุน โดยเป็นที่น่าสังเกตว่ามีประชาชนที่มีรายได้ระดับกลางขึ้นไปถึง 41 % ที่ตอบคำถามได้อย่างมาก 2 ข้อจาก 8 ข้อ ซึ่งสะท้อนถึงปัญหาและข้อจำกัดสำคัญของการเข้าถึงผลิตภัณฑ์ของตลาดทุนของคนกลุ่มนี้

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยของจำนวนข้อของการตอบคำถามในส่วนความรู้ทางการเงิน

ประเภทผู้ตอบ	ค่าเฉลี่ยของการตอบคำถามถูก		
	ทั้งหมด	การเงินทั่วไป	ผลิตภัณฑ์ในตลาดทุน
ประชาชนที่มีรายได้ระดับกลางขึ้นไป	3.10	1.83	1.27
นักลงทุน	5.79	3.05	2.74
จำนวนคำถาม	8	4	4

กราฟที่ 5 แสดงการแจกแจงจำนวนข้อที่ตอบถูกของประชาชนที่มีรายได้ระดับกลางและนักลงทุน

Source : Potential Investor and Corporate Image Survey 2007 ; Investor and Corporate Image Survey Oct2008 ; SET Research Institute

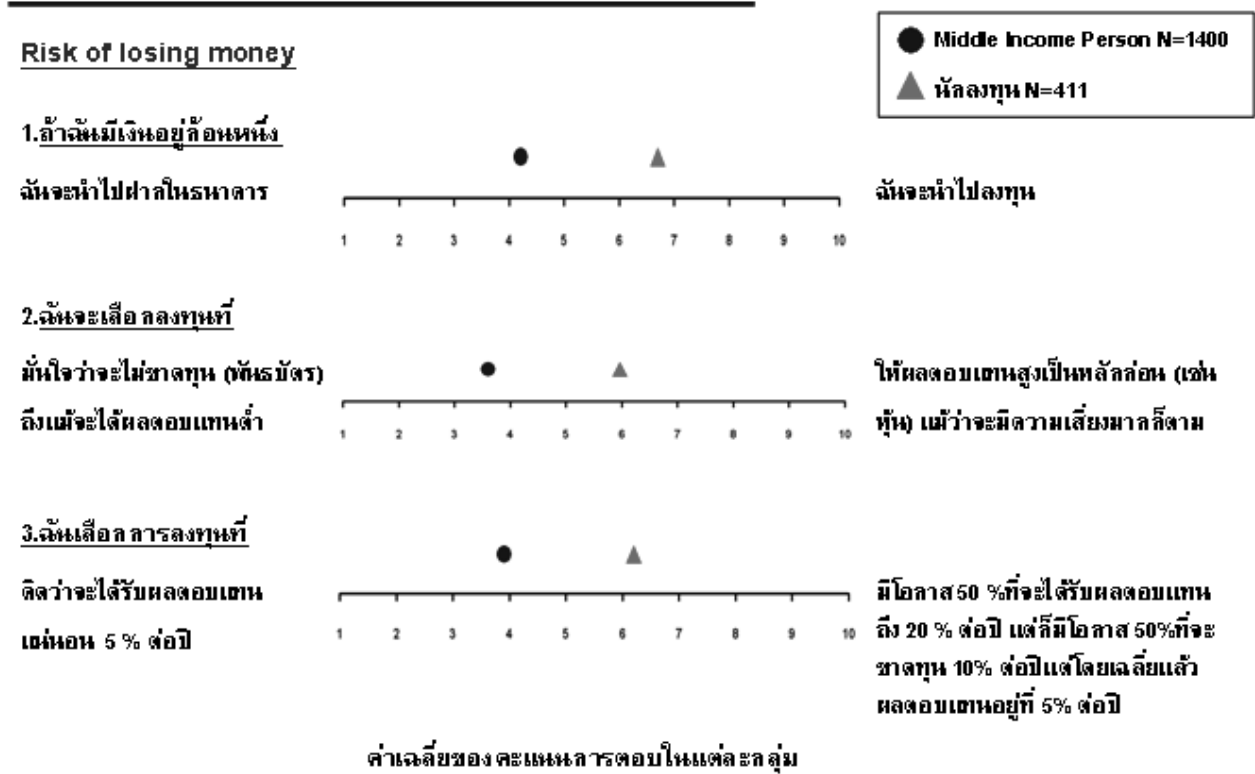
3.3 ทศนคติเกี่ยวกับความเสี่ยง

สำหรับการตรวจสอบเกี่ยวกับทัศนคติด้านความเสี่ยงนั้น ได้ทำการศึกษาโดยการตั้งคำถามเกี่ยวกับความเสี่ยงเป็นแบบข้อความ 2 ทางคือข้อความทางด้านซ้ายและด้านขวา โดยข้อความทั้ง 2 ด้านนี้เป็นข้อความที่ตรงข้ามกัน หลังจากที่ได้ให้ผู้ตอบคำถามอ่านแบบสอบถามแล้ว ผู้ตอบจะให้คะแนนในข้อนั้นด้วยสเกล 1-10 โดยที่ 1 คือการเห็นด้วยกับข้อความทางด้านซ้ายมากที่สุดและ 10 คือการเห็นด้วยกับข้อความทางด้านขวามากที่สุด ซึ่ง

ในการศึกษารั้้งนี้ได้ทดสอบทัศนคติเกี่ยวกับความเสี่ยงทั้งหมด 4 ด้านคือทัศนคติความเสี่ยงในการยอมรับความเสี่ยงจากการสูญเสียเงิน ทัศนคติเกี่ยวกับการลงทุนในสิ่งใหม่ ทัศนคติเกี่ยวกับการยอมรับในการสูญเสียก่อนหน้า และทัศนคติในการตัดสินใจลงทุน

ในด้านทัศนคติในการยอมรับความเสี่ยงจากการสูญเสียเงิน พบว่านักลงทุนมีความสามารถในการยอมรับความเสี่ยงจากการสูญเสียเงินได้ดีกว่าประชาชนที่มีรายได้ระดับกลางขึ้นไป โดยหากคนทั้ง 2 กลุ่มมีเงินอยู่ก่อนหนึ่ง ประชาชนที่มีรายได้ระดับกลางขึ้นไปมีแนวโน้มจะนำไปฝากธนาคาร แต่นักลงทุนจะนำเงินก้อนนั้นไปลงทุน และประชาชนที่มีรายได้ระดับกลางขึ้นไปเลือกการลงทุนที่มั่นใจว่าจะไม่ขาดทุนแม้จะได้ผลตอบแทนต่ำและเลือกการลงทุนที่ให้ผลตอบแทนที่แน่นอน แต่นักลงทุนเลือกการลงทุนที่ให้ผลตอบแทนสูงแม้จะมีความเสี่ยงมากและเลือกการลงทุนที่มีโอกาสได้ผลตอบแทนสูง

กราฟที่ 6 แสดงทัศนคติเกี่ยวกับความเสี่ยงในการยอมรับความเสี่ยงจากการสูญเสียเงิน

Source :Potential Investor and Corporate Image Survey 2007 ; Investor and Corporate Image Survey Oct2008 ; SET Research Institute

ส่วนในด้านทัศนคติเกี่ยวกับการลงทุนในสิ่งใหม่ๆ พบว่าทั้งประชาชนที่มีรายได้ระดับกลางขึ้นไปและนักลงทุนถ้าต้องลงทุนในสิ่งใหม่ๆจะตัดสินใจลงทุนด้วยความรู้ของตนเองมากกว่าการฟังความเห็นจากผู้อื่น แต่เมื่อมีเงินมากขึ้นสิ่งที่ทั้งสองกลุ่มจะทำคือการนำเงินไปลงทุนเพิ่มการลงทุนที่มีอยู่ก่อนหน้ามากกว่าจะนำเงินไปลงทุนในสิ่งที่ไม่เคยลงทุนมาก่อน แต่มีสิ่งที่แตกต่างระหว่างสองกลุ่มคือนักลงทุนจะลงทุนทุกครั้งที่เห็นโอกาสหรือเห็นทางเลือกใหม่ในการลงทุน แต่ประชาชนที่มีรายได้ระดับกลางขึ้นไปมีความเห็นว่าการฝากเงินในธนาคารเพียงพอแล้ว

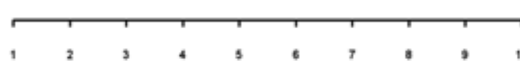
กราฟที่ 7 แสดงทัศนคติเกี่ยวกับการลงทุนในสิ่งใหม่ๆ

Unfamiliar Investment

● Middle Income Person N=1400
▲ นักลงทุน N=411

4. สำหรับต้องลงทุนในสิ่งใหม่

ฉันจะตัดสินใจลงทุนถ้าฉันรู้
ของเป็นอย่างดี

ฉันจะฟังตามคำแนะนำ
เป็นหลัก

5. สำหรับมีเงินมากขึ้น

ฉันจะลงทุนในสิ่งใหม่ถ้าฉันไม่
ลงทุนมาก่อน

ฉันจะเข้าไปลงทุนที่มีผลการ
ดีมีผลการลงทุนที่ฉันลงทุนอยู่
ก่อนหน้า

5. สำหรับรับเงินแล้ว

ฉันจะลงทุนทุกครั้งที่ได้รับโอกาส/
เห็นทางเพื่อเงินในผลการลงทุน

ฉันคิดว่าควรหาเงินเพียงพอแล้ว

ค่าเฉลี่ยของคะแนนการตอบในแต่ละกลุ่ม

Source : Potential Investor and Corporate Image Survey 2007 ; Investor and Corporate Image Survey Oct.2008 ; SET Research Institute

79

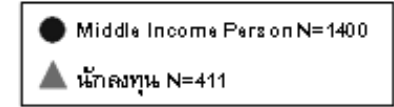
ในด้านทัศนคติในการยอมรับในการสูญเสียก่อนหน้าพบว่าประชาชนที่มีรายได้ระดับ กลางขึ้นไปจะไม่กล้าลงทุนหากเห็นผู้อื่นล้มเหลวจากการลงทุนนั้นๆมาแล้วและหากขาดทุนจากการลงทุนใดๆมาแล้วจะไม่กล้าลงทุนในสิ่งนั้นอีก แต่นักลงทุนเห็นว่าการสำเร็จหรือความล้มเหลวของคนอื่นไม่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุน และแม้จะขาดทุนจากการลงทุนใดๆ มาแล้วแต่ยังกล้าลงทุนแบบนั้นอีกโดยมองถึงผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้ในอนาคตมากกว่า (กราฟที่ 8)

กราฟที่ 8 แสดงทัศนคติเกี่ยวกับการยอมรับในการสูญเสียก่อนหน้า

Previous Loss

7. ราวเห็นถนอ้เห็นล้มีผลอาว ราวลงทุนใด ๆ มาแล้ว

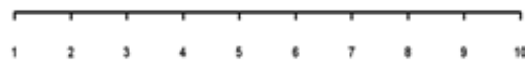
ทำให้ฉันไม่กล้าลงทุน

ความสำเร็จหรือล้มเหลวในการลงทุนของคนอื่นไม่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนของฉัน

8. ถ้าฉันเคยขาดทุนแล้ว ราวลงทุนใด ๆ มาแล้ว

ฉันจะไม่ลงทุนในการลงทุนแบบอื่นอีก

ฉันจะยังกล้าลงทุนแบบอื่นอีกโดยมองผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้ในอนาคตมากกว่า

ตัวเลขของคะแนนจะรวมในในแต่ละกลุ่ม

Source : *Potential Investor and Corporate Image Survey 2007 ; Investor and Corporate Image Survey Oct2008 ; SET Research Institute

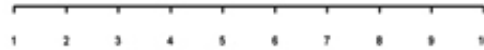
สำหรับการตัดสินใจลงทุน ทั้งประชาชนที่มีรายได้ระดับกลางขึ้นไปและนักลงทุน จะติดตามข่าวสารเพื่อประกอบการตัดสินใจลงทุนและเลือกที่จะลงทุนตามกระแส

กราฟที่ 9 แสดงทัศนคติในการตัดสินใจลงทุน

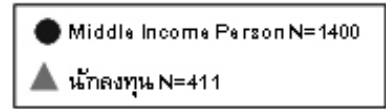
Contradict Investment

9. ในเวลาตัดสินใจลงทุน

ฉันมักจะติดตามข่าวสารเพิ่ม
ประกอบการตัดสินใจ

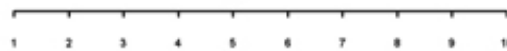

ฉันใช้สัญชาตญาณของตัวเองเป็นหลัก

10. ค่าเงินส่วนใหญ่คือเงินลงทุนแบบใด

ฉันจะลงทุนตาม

ฉันชอบลงทุนส่วนกระแส

ค่าเฉลี่ยของคะแนนการตอบในแต่ละกลุ่ม

Source : *Potential Investor and Corporate Image Survey 2007 ; Investor and Corporate Image Survey Oct.2008 ; SET Research Institute

81

4. สรุป

การลงทุนในตลาดทุนเป็นทางเลือกหนึ่งของการออม แต่ในปัจจุบันพบว่ายังมีประชาชนเพียงส่วนน้อยที่เลือกใช้ตลาดทุนเป็นทางเลือกของการออม ซึ่งปัญหาหลักมาจากระดับของรายได้และสินทรัพย์ ความรู้ความเข้าใจทางการเงิน ตลอดจนทัศนคติในการลงทุนและต่อความเสี่ยง ซึ่งในการขยายฐานนักลงทุน ทางกรมจะต้องพิจารณาถึงประเด็นเหล่านี้โดยละเอียด เพื่อเป็นกรอบในการวางนโยบายต่อไป

ภาคผนวก 1 แบบสอบถามในส่วนของความรู้ทางการเงิน

1. คุณคิดว่าตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยทำหน้าที่อะไร

- ดูแลการพิจารณาคุณสมบัติของบริษัทที่จะเสนอขายหลักทรัพย์=1
 เป็นผู้แทนการซื้อหรือขายหลักทรัพย์ให้ได้ตามคำสั่งของลูกค้า=2
 เป็นศูนย์กลางการซื้อขายหลักทรัพย์และกำกับดูแลการซื้อขายหลักทรัพย์ให้
 โปร่งใสและยุติธรรม=3
 ดูแลนโยบายการเงินและอัตราการแลกเปลี่ยน=4
 ไซ้ทั้งหมดที่กล่าวมา=5

2. สมมติให้คุณฝากเงินในธนาคารจำนวน 100 บาท ได้อัตราดอกเบี้ยทบต้น 2% ต่อปี เมื่อเวลาผ่านไป 5 ปี คุณจะมีเงินในบัญชีเท่าใด หากคุณไม่ถอนเงินออกมาเลย

- เท่ากับ 110 บาท=1
 น้อยกว่า 110 บาท=2
 มากกว่า 110 บาท=3
 ไม่ทราบ/ไม่แน่ใจ=4

3. ถ้าคุณฝากเงินธนาคารได้อัตราดอกเบี้ย 3 % ต่อปี โดยมีอัตราเงินเฟ้อ 4% ต่อปี อยากทราบว่าเมื่อครบ 1 ปี จากเงินออมก้อนนี้ คุณจะสามารถซื้อของได้มากขึ้นเพียงใดเมื่อเทียบกับปัจจุบัน

- ซื้อของได้น้อยลง=1
 ซื้อของได้มากขึ้น=2
 ซื้อของได้เท่าเดิม=3
 ไม่ทราบ/ไม่แน่ใจ=4

4. สมมติว่าคุณมีหนี้ที่ต้องจ่ายดอกเบี้ย หากอัตราดอกเบี้ยเงินกู้เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 5 เป็นร้อยละ 10 ต่อปี อยากทราบว่าดอกเบี้ยที่คุณต้องจ่ายโดยรวมเงินต้น จะเพิ่มขึ้นร้อยละเท่าใด

- ร้อยละ 5=1
 ร้อยละ 10=2
 ร้อยละ 100(เท่าตัว)=3
 ไม่ทราบ/ไม่แน่ใจ=4

8. ข้อใดถูกต้องที่สุด

หากคุณซื้อกองทุนรวม คุณไม่สามารถถอนเงินดังกล่าวออกมาใช้ได้ในปีแรก=1
นักลงทุนในกองทุนรวมจะได้รับการประกันผลตอบแทน โดยอัตราผลตอบแทน
ดังกล่าวจะขึ้นกับผลการดำเนินงานที่ผ่านมา=2
การซื้อหุ้น 1 ตัวมีความเสี่ยงน้อยกว่าการลงทุนในกองทุนรวม 1 ตัว=3
กองทุนรวมสามารถลงทุนในสินทรัพย์ที่หลากหลายเช่น ลงทุนในหุ้น ลงทุนใน
พันธบัตร ขึ้นอยู่กับนโยบายของกองทุนนั้นๆ=4

บรรณานุกรม

Annamaria Lusardi (2008). Financial Literacy: An Essential Tool for Informed Consumer Choice?. Working Paper, Dartmouth College, Harvard Business School and NBER.

Australian Stock Exchange. Australia's Share Owners an ASX study of share investors in 2004. http://www.asx.com.au/about/pdf/2004_share_ownership_booklet.pdf

Hong Kong Exchanges and Clearing Ltd (2005). Retail Investor Survey 2005. <http://www.hkex.com.hk/research/RIS05.htm>

Nataliya Barasinska, Andreas Stephan and Dorothea Schafer (2008). Financial Risk Aversion and Household Asset Diversification. Discussion Papers, DIW Berlin.